

AZƏRBAYCAN MÜHACİRƏT FOLKLORŞÜNASLIĞINDA LƏTİFƏ

Açar sözlər: folklor, lətifə, mühacirət

Lətifələr mühacirət folklorşünaslığında ən az tədqiqata cəlb edilən janrlardan biridir. Tədqiqatçılar şifahi xalq ədəbiyyatının insana xoş ovqat bəxş edən, hazırcavablıq və müdriklik aşılardan bu kiçik həcmli janrından daha çox müxtəlif araşdırmalarında mülahizələrinin təsdiqi məqsədi ilə istifadə etmişlər, lakin Azərbaycan mühacirət folklorşünaslarının lətifə və onun qəhrəmanlarının ayrıca təhlil obyektinə çevrildiyi tədqiqatları da vardır. .

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan folklorşünaslığında lətifələrin təsnifatı ilə bağlı fərqli mülahizələr mövcuddur. Professor Vaqif Vəliyev onları müəllifi məlum olmayan, Molla Nəsrəddin, Bəhlul Danəndə lətifələri şəklində (13, s. 290), professor Azad Nəbiyev isə Bəhlul Danəndə, Molla Nəsrəddin və regional lətifələr olaraq qruplaşdırmışdır (11, s.302).

Ümumiyyətlə, Azərbaycan folklorşünaslığında xalq ədəbiyyatının bu janrı haqqında danışarkən ilk növbədə Bəhlul Danəndə və Molla Nəsrəddin xatırlanmaqdadır. Beləliklə, bir tərəfdən, tarixi şəxsiyyət, digər tərəfdən, bütün Şərq xalqlarının müştərək (və sevimli) obrazı kimi tanınmaları lətifələrin daha çox onların adı ilə bağlanmasına səbəb olmuşdur. Özünəməxsus xüsusiyyətlərinə görə Bəhlul Danəndə lətifələrinin tarixən daha ilkin yaranmasına diqqəti çəkən A.Nəbiyev yazır: “Onun adı ilə bağlı lətifələr fərdilik qazanmış, bir çoxu başqa tip lətifələrlə qaynayıb qarışsa da, ilkinlik xüsusiyyətini itirməmiş, hekayət xarakteri daşması, ictimai-didaktik mahiyyəti, lətifəçiyə məxsus üslubu ilə nəzəri cəlb etmişdir. Onların hamısında heç də gülüslə tərbiyəçilik ənənəsi, yaxud kəskin satira və yumor müşahidə olunmur. Əksinə, Bəhlul Danəndə məlum həqiqəti mahir söz ustası kimi elə ümumiləşdirib ona dolğun ictimai məzmun verir ki, xalqın qüdrətli kamalına heyran qalmaya bilmirsən”(11, s.304).

Bəhlul Danəndə ilə bağlı örnəklərdən birinə Ə.Ağaoğlunun “İslama görə və islamıyyətdə qadın” əsərində təsadüf olunur. Müəllif Harun ər-Rəşid (IX əsr) və sevimli xanımı Zübeydədən bəhs edərkən Bəhlul Danəndəni də xatırlamış, maraqlı bir əhvalatı əsərinə əlavə etmişdir: “Şərq yazıçıları əsərlərində Zübeydənin həyatına aid bir lətifə gətirirlər. Harun ər-Rəşid arvadına əfsanəvi məhəbbət hissləri bəsləyirdi. Günlərin bir günü onlar ay işığında bağı gəzərkən hisslərə qapılmış qadın ərindən soruşur: “Su pərisini necə təsəvvür edirsiniz?” Harun dedi: “Əgər sən su pərisindən gözəlsənsə, qoy üçqat boşanma bizi ayırsın!” Lakin bunu deyəndən sonra o, özünə gəlir və ciddi səhvə yol verdiyini dərk edir. Qədim ərəb ənənəsinə görə, bu sayaq ifadə boşanmaya gətirib çıxara bilərdi. Ümitsiz hisslərə bürünmüş halda o, saraya gəlir. Lakin məşhur Bəhlul onu bu həyəcanlı vəziyyətdən qurtardı: “Allah insanı bütün digər canlılardan gözəl yaratmışdı və sən Zübeydən su pərisindən çox-çox gözəldir” (12, s.75).

Qeyd edək ki, əvvəlcə lətifə adlandırdığı bu əhvalatı təsvir edəndən sonra Əhməd Ağaoğlu onun “rəvayət” olduğunu qeyd edir: “Yaxşılığı heç zaman unutmayan xalq öz himayədarları haqqında hər cür rəvayətlər yaradırdı”. Bu da təbiidir. “Azərbaycan xalq ədəbiyyatı” məqaləsində İ.Abbaslı bu və bu kimi faktlara diqqət yetirərək onları aşağıdakı kimi şərh etmişdir: “Azərbaycan xalq rəvayətləri tarixi lətifələrlə də qaynayıb-qarışmışdır. Ayrı-ayrı tarixi şəxsiyyətlər, onların fəaliyyətləri, başlarına gələn hadisələr, maraqlı əhvalatlar və s. barədə söz açan rəvayətlər bə-

zən şifahi ənənədə dolaşa-dolaşa satirik-yumoristik boyalara bürünmüş, beləliklə də, qismən gül-məcələlərə doğru istiqamət götürmüşlər. Belə ki, Sultan Mahmud, Bəhlul Danəndə, Nəsrəddin Tusi, Molla (Xoca) Nəsrəddinin adı ilə bağlı rəvayətlərlə yanaşı külli miqdarda lətifələr də formalaşmışdır” (2, s. 212).

Qeyd etmək lazımdır ki, Molla Nəsrəddin lətifələri və onun özü bir şəxsiyyət kimi Azərbaycan mühacirət folklorşünaslığında ayrıca tədqiqat obyektinə çevrilmişdir. Belə ki, professor Əhməd Cəfəroğlu onunla bağlı araşdırmalar aparmış, İstanbul Universitetinin “Türk dili və ədəbiyyatı” dərgisinin 1959-cu il 9-cu nömrəsində “Xoca Nəsrəddin” (3) adlı məqalə nəşr etdirmişdir. Qədir İsmayıl bu tədqiqatı Azərbaycan türkcəsinə çevirərək 1999-cu ildə 2 aprel tarixli “Ədəbiyyat qəzeti”ndə nəşr etdirmişdir (4).

Məlumdur ki, Molla Nəsrəddinin şəxsiyyəti ilə bağlı Azərbaycan folklorşünaslığında müxtəlif mülahizələr mövcuddur. Bu gülüş ustasının Xacə Nəsirəddin Tusinin prototipi kimi təqdim edilməsi ən çox yayılmış fərziyyələrdəndir. Belə ki, professor Məmmədhusəyn Təhmasib Molla Nəsrəddinlə bağlı araşdırmaları xülasə edərək, Nəsirəddin Tusinin XIII əsrdə yaşamasını, “Xoca” titulu daşmasını, “Əxlaqi-Nasiri” əsərində bir sıra lətifələrin mövcudluğunu və s. nəzərə alaraq, onların eyni şəxsiyyət olma ehtimalını irəli sürmüşdür (10, s. 3-4). Lakin professor Azad Nəbiyev tutarlı dəlillərlə bu mülahizənin həqiqətə uyğun olmadığını qeyd etmişdir (11, s.308).

Mühacirət folklorşünaslığında bu fərziyyə, ümumiyyətlə, xatırlanmamış, Xoca Nəsrəddin tarixi şəxsiyyət kimi sayğı ilə təqdim olunmuşdur. Əhməd Cəfəroğlu da öz tədqiqatını dünya xalqları içərisində duzlu-məzəli, incə, hikmətamiz lətifələrilə böyük şöhrət qazanmış Xoca Nəsrəddinin şəxsiyyəti, yaşadığı dövr, mühit və coğrafi məkanın aydınlaşdırılması probleminə həsr etmişdir. Alim türk kültür tarixində özünəməxsus mövqeyə malik bu gülüş ustasına ilk ən düzgün araşdırmanın fransız səyyahı Jan Paul Karner tərəfindən verildiyini bildirmiş, hətta Xoca Nəsrəddini “təbiət filosofu” kimi dünyaya tanıtdırdığına görə ona minnətdarlıq duyğularını ifadə etmişdir.

Əhməd Cəfəroğlu Xoca Nəsrəddinin tarixi şəxsiyyət olduğunu təsdiqləməklə yanaşı, onun “təxminən 700 il bundan öncə”, yəni XIII əsrdə Ağşəhərdə ömür sürmüş bir Oğuz türk mütəfəkkiri kimi milli kültürümüzdə dərin izlər qoyduğunu müəyyənləşdirmişdir: “O, Anadolunun içində öz türk xəmirindən yoğurulmuş bir varlıq, bir Anadolu bilicisi idi. Nə kəramət sahibi bir övliya, nə də pis ruhlarla mübarizə edən orta asiyalı bir şaman, nə də qədim oğuz elinin sazlı və sözlü bir “qopuzçu”su, nə də ozanı idi. Sadəcə, əski Konya vilayətinin mənəvi-mədəniyyət ocağında yetişən və barınan bir çox türk mütəfəkkirinin, yazıçısının və alimlərinin arasından özünəməxsus zəka və düşüncə tərzilə sivrilməmiş və hətta onları qismən qanadları altına almağa müvəffəq olmuş bir oğuz türkü idi (4).

Beləliklə, alim Xoca Nəsrəddinlə bağlı bir sıra problemlərə – yaşadığı zaman, məkan və şəxsiyyəti məsələlərinə işıq salmışsa da, bununla kifayətlənməmiş, onun mühitini də araşdırmış, eyni dövrü paylaşan, türk mədəni həyatını öz nüfuz dairəsində ovsunlayan Mövlanə Cəlaləddin Rumi, Sultan Vələd kimi fikir nəhəngləri arasından meydana çıxmağın mürəkkəbliyinə diqqət yetirərək, bu uğuru gülüş ustasının böyük istedadına, hikmətamiz düşüncə tərzinə və şirin dilinə bağlamışdır.

Əhməd Cəfəroğlu ərəb-fars dillərinin hökmran olduğu həmin dövrdə Yunus İmrə ilə yanaşı, türk dilini yüksəklərə qaldırmaq işində müstəsna rolunu dəyərləndirməklə yanaşı, Xoca Nəsrəddinin ədəbi-mədəni irsinin köklərilə bağlı yazır: “O təkədən dırnağa kimi türk oğlu türk

idi. Nə şəxsiyyətində, nə düşüncəsində, nə də xarici görünüşündə yad bir təsirə yer verməmişdir. Özündən əvvəl Orta Asiya türk aləmində böyüklərin kiçiklərə, ataların oğullara yazdığı bir ədəbiyyat növü də mövcud idi. “Pəndnamə”, “Nəsihətnamə”, “Qabusnamə” kimi müxtəlif adlar altında inkişaf edən bu ədəbiyyat növü, yerinə görə “Divani-hikmət”, yerinə görə “Bilgilər külliyyatı” şəklini aldıqdan sonra Anadoluya oğuzların yerləşməsilə girmiş və xocamızın dilində ölməz lətifələr şəklini almışdır” (4)

Əhməd Cəfəroğlu Xoca Nəsrəddin lətifələrinin əhatə dairəsindən, mövzu rəngarəngliyindən bəhs edərkən, bu hərtərəfli yaradıcılığı “türk ictimai həyatının dünyaya baxış və görüş tərzini, məişət, adət və ənənələrini özündə toplayan bir növ ensiklopediya”, özünü isə böyük bir iftixarla bütün türkdilli, həmçinin digər dünya xalqları tərəfindən birmənalı şəkildə yalnız sevgi ilə anılan “hər iki: doğma və yabançı dünyalarda əzəmətli bir mütəfəkkir, bir xalq adamı” adlandırmışdır(4).

Əhməd Cəfəroğlunun “Xoca Nəsrəddin” məqaləsi bu böyük gülüş ustasına sonsuz minnətdarlıq, qürur və məhəbbətlə qələmə alınmışdır. Alim həmişə xalqın dərdlərini söyləyən, ədalətsizliyə, mərhəmətsizliyə, qəddarlığa qarşı özünün kəskin dili ilə mübarizəyə qalxaraq acı bir intiqam alan və hər zaman əbədiyaşarlığı ilə qalib olan Xoca Nəsrəddinin geyimi, həmçinin gülüşü daha da qüvvətləndirmək məqsədi daşıyan eşşək belindəki təsviri ilə bağlı diqqəti çəkən mülahizələr söyləmişdir.

Belə ki, Əhməd Cəfəroğlu həmin dövrdə həm at üstündə savaşa gedənləri, həm də Xoca Nəsrəddini cəngavər kimi səciyyələndirərək, aralarında müqayisələr aparmışdır: “Birinci atlı cəngavər tipi qan tökən, sərhəddən sərhədə at çapan, ölkələr fəth edən savaşıçı, ikinci eşşəkli cəngavər isə xalq arasında dolaşan, sönmüş ruhlara can qatan, nəşə verən bir insan tipi idi. Hər ikisi silahlı idi. Birinin silahı ox və mizraq, ikincisinin yerinə görə dadlı, yerinə görə zəhərli, acı dili idi (4).

Alim həmçinin Xoca Nəsrəddinin başındakı sarıq və bu geyimin türk mədəniyyətindəki yeri haqqında da təhlillər aparmışdır.

Xoca Nəsrəddin lətifələrinin yayılma arealının genişliyini nəzərdə tutaraq, Əhməd Cəfəroğlu öz məqaləsində alman alimlərindən birinin çox maraq doğuran: “.xoca qəzetçiliyin nə olduğunu bilməyən topluluqlarda sanki bir qəzetçi vəzifəsini görmüşdür” (4), – fikrini xatırladır ki, bu da onun dünya çapında böyük şöhrətinin göstəricilərindəndir.

Beləliklə, Əhməd Cəfəroğlunun bu məqaləsi Xoca Nəsrəddinin dövrü, mühiti, yaşadığı məkan, siması, geyimi, yaradıcılığının istiqamətləri, yayılma arealı ilə birlikdə hərtərəfli təhlilə cəlb edilən, çox dəyərli bir araşdırma olmaqla yanaşı, bu türk mütəfəkkir ilə bağlı indiyədək aparılan ənənəvi tədqiqatlardan da xeyli fərqlənməkdədir.

Mühacirət folklorşünaslığının digər nümayəndəsi Xavər Aslan “Sözlü ədəbiyyatımızda həcv” məqaləsində: “Həcvin ən dolğun və gözəl örnəklərini dədələrimiz mənalı fıkralara (lətifə – A.H.) sığdırmış, bu sahədə misilsiz sənət əsərləri yarada bilmişlər. Qorxu, zülüm, dəhşətli savaş və basqıların sürdüyü dövənlərdə ata-babalarımız duyğu və düşüncələrini fıkralara yerləşdirməyi, sığdırmağı daha uyğun və münasib bilmişlər” (1, s.6-7) – yazaraq, lətifələr və onların mövzu dairəsi haqqında qısa məlumat vermişdir.

Lətifələrdə bəzən tarixi şəxsiyyətlərin simaları ilə, xüsusən Molla Nəsrəddin və Teymur-lənglə qarşılaşmanın mümkünlüyünü bildirən Xavər xanım xalqın bu sevimli gülüş qəhrəmanı, həmçinin böyük türk fəthinin həmin örnəklərdəki əksi haqqında yazır: “Geniş bilgi və hazır-

cavablığı, dərin məntiq və ağılı sayəsində Molla Nəsrəddin hər zaman üstündür, yenilən də hər zaman Teymurləngdir. Çünki Molla Nəsrəddin xalqın, böyük çoxluğun təmsilçisidir, bunun üçün də qalibdir” (1, s.7).

Xavər xanım Molla Nəsrəddin lətifələrinin digər xalqların (gürcü, erməni) ədəbiyyatına təsirindən bəhs etmiş, məqaləsinə bir neçə örnək daxil etmişdir.

Regional lətifələrə isə mühacirət nəşrləri içərisində Ceyhun Hacıbəylinin 1936-cı ildə Parisdə “Asiya jurnalı”nda (“Journal Astique”) nəşr etdirdiyi “Qarabağın dialekti və folkloru (Qafqaz Azərbaycanı)” – (“La Dialekte et le folklore du Karabagh (Azerbaïdjani du Caucase)”) (5) əsərində təsadüf olunmaqdadır. Tədqiqatın fəsillərindən biri “Yerli şəxsiyyətlər haqqında məzəli və ya baməzə lətifələr” (6, s. 20-23) adlanır ki, burada Qarabağ regionuna (müəllifin qeydlərinə görə Şuşaya) aid lətifələr toplanmışdır.

Mühacirət folklorşünaslığında lətifələrlə bağlı tədqiqat aparanlardan biri də Bəhrüz Həqqidir. Tədqiqatçının Almanyanın Köln şəhərində 1997-ci və 1998-ci illərdə nəşr etdirdiyi “Ata sözlərinin kökləri və şifahi xalq ədəbiyyatından örnəklər” (7; 8) adlı kitabının mühüm bir qismi zərbi-məsəllərin (deyimlərin) və atalar sözlərinin tanıtılmasına, təbliğinə və tədqiqinə həsr edilmişdir. “Ata sözlərinin kökləri” fəslində tarixən müxtəlif əfsanə, nağıl, rəvayət və s. ilə yanaşı, lətifələrlə bağlı yaranan təxminən yüz otuz qədər deyimə nəşət etdiyi, doğulduğu mətnləri verilməklə bərabər, həmin ifadələrin müasir dövrümüzdəki işlənmə məqamlarına aydınlıq gətirilmiş, onların hər birinin informatoru haqqında da lazımi bilgilər göstərilmişdir. Bu kitaba “Bir neçə söz” adlı resenziya yazan Almanyanın Bonn şəhərində yaşayan gözəl sənətlər (incəsənət) tənqidçisi, professor Əli Minai onun Azərbaycan folklorşünaslığı üçün mühüm elmi məziyyətlərini – “.ata sözlərinin hər birinin müstəqil və həqiqi anlamına bağlı olaraq ayrı-ayrı səhifələrin başında epigrafik başlıq tərzində verilməsi və həmin sözün altında onun təməlini oluşturan gerçək bir olay və uyğun variantların . yerləşdirilməsi”ni, “deyimlərin toplandığı şəhər, kənd, məhəllə və toplanma tarixinin verilməsi”ni, eyni zamanda, “Güney Azərbaycanda xalq tərəfindən bu sözün indi necə, nə anlamda və hansı durumda işlədilməsi haqqında verilən önəmli və qısa bilgilər”i (7, s.8) yüksək dəyərləndirmişdir.

Kitabdakı deyimlərin Güney Azərbaycanın Təbriz, Tehran, Zəncan, Mərənd, Marağa, Sulduz kimi bölgələrlə yanaşı, Almanyanın Bonn, Berlin, Hannover, Köln, həmçinin Bakı şəhərindən uzun illərdən bəri toplandığını informatorlarla bağlı bilgilərə əsasən müəyyənləşdirmək mümkündür və bir məqam diqqəti cəlb etməkdədir. Təbriz, Məşhəd, Bəndərabbas, Qızılqala, Sə-nəndəc zindanlarında cəza çəkənlərin dilindən də kitabda deyimlər toplanmışdır və bu fakt müəllifin ömrü boyu xalqın milli mənəvi sərvətinin qorunmasına olan ciddi qayğısını, ürək yanğısını göstərməklə yanaşı, həmin məhbəslərdə hələ də əzablar, ağrılar, işgəncələr içərisində azadlıq mücadiləsi verən Bəhrüz bəy və onun kimi digər Vətən övladlarının adının əbədiləşməsinə gətirib çıxarmışdır.

Xatırladaq ki, Azərbaycan folklorşünaslığında lətifələr təsnif edilərkən, siyasi məzmununda olanlar, demək olar ki, nəzərə alınmamışdır, yalnız professor Azad Nəbiyev “xalq arasında sovet işçiləri, orta və yüksək çinli məmurlar, hökumət adamları” və s. ilə bağlı lətifələr olduğunu (11, s.302) qeyd etmişdir.

Mühacirətdə siyasi lətifələrə daha çox diqqət yetirilmiş, mətbuatda, xüsusən “Mücahid” dərgisinin səhifələrində sosialist cəmiyyəti, Lenin, Stalin, Jukov, Kommunist Partiyası siyasi bürosunun üzvləri və digər rəhbər işçilərlə bağlı, onların yalanlarını üzə çıxararaq ifşa edən ör-

nəklərə təsadüf olunmaqdadır. Belə lətifələrə “Mücahid” dərgisinin 1955-ci il 3, 4, 5-ci və başqa saylarında yer ayrılıbmışdır (9).

Əyanilik üçün “Mücahid” dərgisinin 1955-ci il beşinci sayında verilən siyasi lətifələrdən birinə diqqət yetirək: “Bir kəndli banka gedərək çəkinə-çəkinə istiqraz almaq istədiyini deyir. “Əgər min rubl alsam, mənə sonra pulumu qaytarmağa söz verirsinizmi?” – deyər soruşur. Müdir gülümsəyir: “Aman, yoldaş! Dünyanın ən böyük qarantisi. Zər istiqraz Bulqanın tərəfindən ödənilir”.

“Lap yaxşı, –kəndli əndişə ilə sordu, – əgər o ölərsə?”

“O zaman, yoldaş, pulu kommunist partiyası ödəyəcək”.

Cütçü inadçı adam imiş. Təkrar israrla sordu: “Əgər partiya dağılacaq olursa, nə edərəm?”

Müdir ətrafına tələsik bir göz atıb pıçıltı ilə: “Aman, yoldaş, – dedi, – o iş 1000 rubləyə dəyməzmi?!” (9, sayı 5, s.4)

Mühacirətdə toplanan və dövrünün bir çox həqiqətlərini acı, düşündürücü gülümlə aydınlığa qovuşduran lətifələrin, xüsusən də sovet senzurasının cidd-cəhdlə yayılmasına imkan vermədiyi siyasi məzmunlu örnəklərin Azərbaycanda nəşr edilməsi folklorşünaslığımızın qarşısında vəzifə olaraq qalmaqdadır.

ƏDƏBİYYAT

1. Aslan Haver. Sözlü edebiyatımızda hiciv, “Hazer”, İstanbul, 1980, yıl 2, may, sayı 14, s.3- 11
2. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. 6 cildə, I c., Bakı, Elm, 2004, 760 s.
3. Caferoğlu Ahmet. Hoca Nasreddin, İstanbul Universitesi “Türk dili ve edebiyatı” dergisi, IX, İstanbul, 1959, s. 19-26
4. Cəfəroğlu Əhməd. Xoca Nəsrəddin, çevirən Qədir İsmayıl, Ədəbiyyat qəzeti, Bakı, 2 aprel 1999, № 13 (3138)
5. Hadjibeyli Djeyhoun. La Dialekte et le folklore du Karabagh (Azerbaidjani du Caucase), Journal Asiatique, Paris, 1933, CCXII, p. 31-144
6. Hacıbəyli Ceyhun bəy. Qarabağın dialekti və folkloru (Qafqaz Azərbaycanı), Bakı, Ozan, 1999, 48 s.
7. Hakkı Behruz. Ata sözlərinin kökləri və şifahi folklor edebiyatından örnəklər, Köln, Azərbaycan yayın evi, 1997, 192 s.
8. Hakkı Behruz (Çöl gülü). Ata sözləri (Ata sözlərinin kökləri və şifahi folklor edebiyatından örnəklər), Köln, Azərbaycan yayın evi, 1998, 192 s.
9. “Mücahid”, Ankara, 1955, sayı 3; 4; 5
10. Molla Həsərdin lətifələri, Tərtib edən: M.Təhmasib, Bakı, “Turan” Nəşrlər Evi, 2002, 216 s.
11. Nəbiyev Azad. Azərbaycan xalq ədəbiyyatı, II cild, 2006, Bakı, Elm, 618 s.
12. Süleymanlı Mübariz. Əhməd Ağaoğlunun “İslama görə və islamiyyətdə qadın” əsərinə elmi-tənqidi yanaşmalar, Bakı, “Letterpress”, 2008, 148 s.
13. Vəliyev Vaqif. Azərbaycan folkloru, Bakı, Maarif, 1985, 416 s.

Алмаз Гасанкызы
Бакинский девичий университет (Азербайджан)

**АЗЕРБАЙДЖАНСКАЯ ЭМИГРАНТСКАЯ ФОЛЬКЛОРИСТИКА
ОБ АНЕКДОТАХ**

Р Е З Ю М Е

Народная мудрость, согретая юмором, в основном нашла свое фольклорное воплощение в анекдотах. В статье “Азербайджанская эмигрантская фольклористика об анекдотах” рассмотрены труды эмигрантской фольклористики, посвященные азербайджанскому народному творчеству.

Особенно выделены и впервые привлечены к системному исследованию труды таких видных представителей эмигрантской научно-теоретической мысли, как Ахмед Джафароглы, Джейхун Гаджибейли, Хавер Аслан, Бахруз Хакки и др.

Ключевые слова: фольклор, анекдот, эмиграция

Almaz Hasankizi
Baku University of Girls (Azerbaijan)

ANECDOTES IN AZERBAIJAN EMIGRATION FOLKLORE STUDIES

S U M M A R Y

National wisdom told in humor has found its folklore reflection mainly in anecdotes. The article analyzes the works of emigration folklore studies dedicated to the Azerbaijani national creative works.

The works of the prominent representatives of emigration scientific – theoretical contemplation such as Ahmad Jafaroghlu, Jeyhun Hajibeyli, Khaver Aslan, Bahruz Khakky and etc. have been emphasized and for the first time systematically analyzed.

Key words: folklore, anecdot, emigration